

lanie späť. Ďalšie pokračovanie previedol odvolací súd na základe odvolania, ktoré po vyhlásení rozsudku prvej stolice ohlásil O. B., ktorý bol prítomný pri hlavnom pojednávaní ako plnomocenstvom vykázaný zástupca neprítomnej poškodenej Z. B. Odvolací súd o tomto odvolaní jednal vo veci samej a vyniesol tiež rozsudok vybavujúci vec meritorne, ačkoľvek nebolo tu odvolania oprávnenej osoby, ktoré by mohlo byť predmetom meritorného preskúmania a rozhodnutia odvolacieho súdu.

Podľa plnomocenstva, ktorým sa pri hlavnom pojednávaní v prvej stolici vykázal O. B. ako zástupca neprítomnej poškodenej Z. B., nie je on advokátom; pretože nešlo o prípad zastupovania zákonným zástupcom v smysle I. odst. § 47 tr. por. a pretože podľa § 47 II. tr. por. môže sa súkromný žalobca dať zastupovať pri takom úkone, o jaký išlo v tomto prípade, v pokračovaní pred sborovým súdom iba advokátom, nebola poškodená Z. B. pri prehlásení O. B., že pre ten prípad, keď štátny zástupca neohlási odvolanie, ohlasuje odvolanie ona, zastúpená spôsobom v zákone predpísaným; nemôže sa preto toto prehlásenie O. B. považovať za prevzatie zastupovania obžaloby oprávnenou náhradnou súkromnou žalobkyňou Z. B. Pretože táto ani iným zákonom zodpovedajúcim spôsobom neprevzala zastupovanie obžaloby, nebolo tu po späťvzatí odvolania verejného žalobcu takého odvolania, ktoré by odvolací súd v medziach svojho oprávnenia podľa posl. prípadu § 422 II. odst. a § 423 tr. por. mohol vo veci samej preskúmať a o ňom vecne rozhodnúť. O odvolaní podanom neoprávnenou osobou O. B. mal odvolací súd rozhodnúť v smysle I. a II. odst. § 422 tr. por. hľadiac k ustanoveniu §§ 400 č. 3, 401 al. 3 tr. por. Meritorným preskúmaním odvolania, podaného neoprávnenou osobou, prekročil odvolací súd medze svojej pôsobnosti, určené hore cit. predpismi a zavinil tak zmätok podľa § 384 č. 4 tr. por., na základe ktorého bolo jeho vadné pokračovanie počínajúc od späťvzatia odvolania verejného žalobcu aj s vadným rozsudkom zrušené a odvolaciemu súdu nariadené, aby znovu po zákone rozhodol o odvolaní, ktoré podal O. B. Zmätočná sťažnosť náhradnej súkromnej žalobkyne stala sa týmto rozhodnutím bezpredmetnou.

Čís. 4590.

I technickou stránkou podniku pověřený veřejný společník protokolované firmy odpovídá za nenáležitě vedení knih po rozumu § 486 a) tr. zák., ví-li, že funkcí tou pověřený společník povinnosti v tom směru nedostál; nestačí, že působil na tohoto společníka, by dal knihy do pořádku, nestaral-li se o provedení tohoto opatření.

»Nepořádně« po rozumu § 486 a) tr. zák. jsou vedeny knihy, které neumožňují přehled stavu majetku (aktiv a pasiv) ani dlužníkovi ani třetí osobě s potřebným vzděláním; vyhovuje takové vedení knih, že i třetí osoba účetnictví znalá může z nich — třebaže s průtahem — sestavit přehled o stavu jmění; nestačí, zjedná-li si obchodník teprve dodatečně předepsaný stav knih z dokladů a zápisků jen jemu srozumitelných.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 4. května 1931, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem nedostatečného vedení knih dlužníkem podle § 486 a) tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Věcné námitky zmateční stížnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., v nichž se snaží dovoditi jednak, že knihy byly vedeny řádně, jednak že za případně nepořádné vedení zodpovídá jen společník K., nikoliv stěžovatel, jsou neodůvodněny. Podle § 486 a) tr. zák. jest trestný dlužník více věřitelů, který proti zákonnému závazku obchodní knihy vésti opomene, nebo je vede tak nepořádně, že neposkytuje přehled o stavu jmění. »Nepořádně« ve smyslu § 486 a) tr. zák. jsou vedeny knihy, které neumožňují přehled stavu majetku — aktiv a pasiv — ani dlužníkovi samotnému ani osobě třetí, mající potřebné vzdělání; vyhovuje takové vedení knih, že i třetí osoba účetnictví znalá může z nich — z knih — byť i s průtahem sestavit přehled o stavu jmění; nestačí však, zjedná-li si obchodník teprve dodatečně předepsaný stav knih z dokladů a zápisků jen jemu srozumitelných. Dovozuje-li zmateční stížnost, poukazujíc na výpověď svědka R-e, že by se byl majetkový stav firmy dal zjistiti »za pomoci obžalovaného« a »pokladničních dokladů i za dobu pozdější« — (ve skutečnosti udal svědek R., že by se byl snad dal zjistiti tento stav, poněvadž byly v pokladně nějaké doklady, že byly nějaké zanášky, že ale neví, byly-li tam všechny doklady) —, a dále, že se ve vyrovnávacím řízení dal zjistiti majetkový stav firmy — (zmateční stížnost sama netvrdí, že z knih firmy) — a usuzuje-li z toho, že knihy firmy byly řádně vedeny, přehlíží, že ani z těchto okolností tento závěr nevyplyvá, vychází-li se z pojmu řádného vedení knih výše vyloženého, takže případná výtka neúplnosti se netýká okolností rozhodných. Pokud zmateční stížnost provádí hmotněprávní zmatek, přehlíží, že musí jej doličiti na základě skutkových předpokladů rozsudku, nikoliv na základě spisového materiálu, libovolně hodnoceného, jak právě činí, tvrdíc, že knihy byly řádně vedeny; neprovádí tedy tento uplatňovaný zmatek v tomto směru po zákonu a tudíž vůbec.

Pokud pak jde o povinnost vésti knihy, ukládá zákon tuto povinnost mimo jiné kupcům plného práva a obchodním společnostem (čl. 4, 5, 28 obch. zák. a §§ 7 a 9 uvoz. zák. k obch. zák. v doslovu zák. čís. 124/1898). O stěžovateli zjišťuje rozsudek, že byl se spolužalovaným K-ým veřejným společníkem protokolované firmy K. a P.; jest tedy v podstatě správný názor napadeného rozsudku, že i jeho stihala zákonná povinnost vésti řádně obchodní knihy. Třebaže pak byl v tomto případě vedením obchodních knih pověřen K., kdežto obžalovaný obstarával technickou stránku podniku, nezbavilo toto interní rozdělení funkcí mezi veřejnými společníky stěžovatele odpovědnosti za nenáležitě vedení knih, jakmile společník funkcí tou pověřený nedostál zákonné povinnosti a jakmile se o tom dověděl druhý společník — stěžovatel. Stížnost ovšem tvrdí, že obžalovaný »nařídil potřebné k docílení nápravy, jakmile zjistil

nesprávné vedení knih«, a dále, že »nařídil vše, co bylo v jeho silách, jakmile zvěděl o nepořádcích v knihách« — leč tato tvrzení nejsou vzata z obsahu rozsudku, který nic takového nezjistil a neměl ani příčiny ba nemohl ani zjišťovati, poněvadž se obžalovaný tak nehájil. Při hlavním přelíčení tvrdil obžalovaný jen, že »shledal teprve v říjnu, že knihy byly v nepořádku, a že působil na K-ého, by knihy dal do pořádku, což K. slíbil.« Avšak tímto akademickým opatřením, o jehož provedení se dále nestaral, nevyhověl obžalovaný zákonem mu uložené povinnosti, pokud jde o řádné vedení knih, a jest právě v této jeho netečnosti spatřovati nedbalost, § 486 a) tr. zák. předpokládanou, za kterouž ho právem proto činí rozsudek trestně zodpovědným.

Čís. 4591.

Neplatným po zákonu (§ 344 čís. 3 tr. ř.) jest vyšetřovací nebo vyhledávací úkon, byl-li předsevzat proti zákonnému zákazu, nebylo-li při jeho provádění šetřeno zákonného zákazu, nebo nebyl-li před jeho předsevzetím nebo po jeho předsevzetí zjednán předpoklad zákonem stanovený a stanoví-li zákon na nešetření zákazu nebo nezjednání předpokladu následek neplatnosti úkonu.

Předpoklady zmatků čís. 4 a čís. 5 § 344 tr. ř.

Nesplnění příkazu § 126 tr. ř. v doslovu zák. čís. 107/1927 není zmatekem čís. 4, aniž lze je uplatňovati jako zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., nevytkl-li stěžovatel vadu posudku před skončením průvodního řízení a neučinil-li návrh, by znalci bylo uloženo podati vysvětlení (by byl vyžádán posudek jiných znalců).

Hlavní přelíčení jest — najmě v případech porotních — odročiti pro nedostavení se svědka neznámého pobytu jen, lze-li důvodně očekávati, že další pátrání po svědku nezůstane bez úspěchu, any zbývají ještě pro pátrání po něm prostředky a cesty dosud opomenuté, avšak podle zvláštních okolností případu způsobilé k objevení svědkovy stopy.

Nejde o porušení zásady přímosti (ústnosti) a o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., usnesl-li se soud proti opačnému návrhu obhájce (bez jeho souhlasu), by byla čtena výpověď k hlavnímu přelíčení se nedostavivšího svědka z přípravného řízení, an pobyt svědkův nemohl býti vypátrán.

Nakolik nejde o porušení předpisů §§ 319, 320 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li porotní soud k hlavním otázkám na zločiny žhářství a vydírání dodatkové otázky na úplné opilství, a pro případ jejich kladného zodpovědění další eventuální otázky na přestupek opilství podle § 523 tr. zák.

Zákonné doličování zmatků čís. 10 b), 11, § 344 tr. ř.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1933, Zm I 856/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního jako soudu porotního v Praze ze dne 23. září 1932, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem žhářství podle §§ 166, 167 b, c, tr. zák. a zločinem veřejného násilí vydíráním podle § 98 a) tr. zák.